

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Temmuz 2023
Cilt 8, Sayı 2

July 2023
Volume 8, Issue 2

The Journal of Limitless Education and Research

July 2023, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Temmuz 2023, Cilt 8, Sayı 2

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Yardımcısı

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Assistant Editor

Assoc. Prof. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Yazım ve Dil Editörü

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Philologist

Assoc. Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Assoc. Prof. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Yabancı Dil Editörü

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Doç. Dr. Gülден TÜM

Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Gülден TÜM

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği

06590 ANKARA – TÜRKİYE

e-posta: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association

06590 ANKARA – TURKEY

e-mail: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research(J-LERA) is an international refereed journal published three times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK-Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI

İNDEKSLER / INDEXED IN

Editörler Kurulu (Editorial Board)

Computer Education and Instructional Technology Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI	Trakya Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Educational Sciences Eğitim Bilimleri	Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL Doç. Dr. Gülenaz ŞELÇUK Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Science Fen Eğitimi	Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Art Education Güzel Sanatlar Eğitimi	Doç. Dr. Seçil KARTOPU	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara
Lifelong Learning Hayat Boyu Öğrenme	Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ	Ankara Üniversitesi, Türkiye Portland State University, USA Khalifa University of Science and Technology, UAE
Teaching Mathematics Matematik Eğitimi	Prof. Dr. Erhan HACİÖMEROĞLU Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ Doç. Dr. Burçin GÖKKURT	Temple University, Japan Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Pre-School Education Okul Öncesi Eğitimi	Doç. Dr. Neslihan BAY Dr. Burcu ÇABUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye Ankara Üniversitesi, Türkiye
Primary Education Sınıf Eğitimi	Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Doç. Dr. Oğuzhan KURU Doç. Dr. Özlem BAŞ Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK Doç. Dr. Yalçın BAY	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Ordu Üniversitesi, Türkiye Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Teaching Social Studies Sosyal Bilgiler Eğitimi	Doç. Dr. Cüneyit AKAR	Uşak Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Fatma KIRMIZI Prof. Dr. Nevin AKKAYA Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Pamukkale Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish to Foreigners Yabancılara Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Apollinaria AVRUTİNA Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDU Doç. Dr. Gülden TÜM Lecturer Dr. Feride HATİBOĞLU Lecturer Semahat RESMİ CRAHAY	St. Petersburg State University, Russia Okayama University, Japan Vilnius University, Lithuania Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan Tiran University, Albania Çukurova Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA PCVO Moderne Talen Gouverneur, Belgium
Foreign Language Education Yabancı Dil Eğitimi	Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN Prof. Dr. Işıl ULUÇAM-WEGMANN Prof. Dr. İ. Hakkı MİRİCİ Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN Assoc. Prof. Dr. Christina FREI Doç. Dr. Bengü AKSU ATAÇ Dr. Ulaş KAYAPINAR	Selçuk Üniversitesi, Türkiye Universität Duisburg-Essen, Germany Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, Türkiye American University of the Middle East (AUM), Kuwait

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia
Prof. Dr. Arif ÇOBAN, Konya Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Demet GİRGİN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erhan Selçuk HACIÖMEROĞLU, Temple University, Japan
Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN, Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İlze IVANOVA, University of Latvia, Latvia
Prof. Dr. İsmail MİRİCİ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

-
- Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia
Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Liudmila LIASHCHOVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŞIKOĞLU ERDOĞAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nezir TEMUR, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİRMEN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY, Kafkas Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK, Portland State University, USA.
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

-
- Prof. Dr. Umut SARAÇ, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI, Okayama University, JAPAN
Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
Assoc. Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Spartak KADIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anil ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cüneyit AKAR, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, Ankara Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

-
- Doç. Dr. Dilek FİDAN, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Filiz METE, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Funda ÖRGE YAŞAR, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nil Didem ŞİMŞEK, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Salim PİLAV, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sayım AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seçil KARTOPU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK, Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

- Dr. Öğr. Üyesi Banu ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin MUTLU, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Üzeyir SÜĞÜMLÜ, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Bağdagül MUSSA, University of Jordan, Jordan
Dr. Düriye GÖKÇEBAĞ, University of Cyprus, Language Centre, Kıbrıs
Dr. Erdost ÖZKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA
Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

- Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe ÇAĞLAR, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Duygu GÜR ERDOĞAN, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Engin UĞUR, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma CUMHUR, Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Musa KOÇ, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Görkem AVCI, Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Semih ÇAYAK, Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şefika Melike ÇAĞATAY, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BÜYÜKŞAHİN, Bartın Üniversitesi

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

Dear Readers,

We are delighted to present you the July 2023 issue of the Journal of Limitless Education and Research.

The aim of our Journal, which has been published continually by the Limitless Education and Research Association (SEAD) since 2016, is to contribute scientifically to the field of education and research. For this purpose, priority is given to publishing theoretical and applied studies and sharing scientific information at national and international level.

The Limitless Journal of Education and Research is published three times a year, scanned in various national and international indexes, and receives numerous citations. Our Journal with an impact factor of 0.5 in SOBIAD 2021 is among the first 90 journals published in our country.

SEAD Journal is published with the scientific contributions and support of academicians working in Turkey and abroad, such as articles, research and projects. Our journal has been publishing for eight years without compromising its academic and scientific quality. We would like to thank all the editors, writers, referees and translators who contributed to the preparation and publication of our journal.

In this issue of our journal, as in other issues, six scientific research and articles related to education are included. These studies are presented in two languages, Turkish and English.

We hope that our journal will make significant contributions to the field of education and research. With our best regards.

LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH ASSOCIATION

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 8, Issue 2

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 8, Sayı 2

Deđerli Okuyucular,

Sizlere Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Temmuz 2023 sayısını sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) tarafından 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınlanan Dergimizin amacı, eğitim ve araştırma alanına bilimsel yönden katkı sağlamaktır. Bu amaçla kuramsal ve uygulamalı çalışmalarını yayınlamaya, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmaya öncelik verilmektedir.

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, yılda üç sayı olarak yayınlanmakta, çeşitli ulusal ve uluslararası indekslerde taranmakta ve çok sayıda atıf almaktadır. SOBIAD 2021 yılı etki faktörü 0,5 olan Dergimiz, ülkemizde yayınlanan ilk 90 dergi arasında yer almaktadır.

SEAD Dergisi, yurt içi ve yurt dışında görevli akademisyenlerin makale, araştırma, proje gibi bilimsel katkı ve destekleriyle yayınlanmaktadır. Akademik ve bilimsel kalitesinden ödün vermeden sekiz yıldır yayın hayatını sürdürmektedir. Dergimizin hazırlanması ve yayınlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar, hakem ve çevirmenlere teşekkür ediyoruz.

Dergimizin bu sayısında diğer sayılarda olduğu gibi eğitimle ilgili altı bilimsel araştırma ve makaleye yer verilmiştir. Bu çalışmalar Türkçe ve İngilizce olarak iki dilde sunulmuştur.

Dergimizin eğitim ve araştırma alanına önemli katkılar getirmesini diliyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

TABLE OF CONTENTS

İÇİNDEKİLER

Article Type: Review

Makale Türü: Derleme

Burak Can KORKMAZ, Mustafa Gökhan ALTINSOY

The Position and Importance of Geology Education in the Schools **158 - 170**

Melike BAKAR FINDIKCI, Seçil KARTOPU

Reflections of Digital Developments in Graphic Design **171 - 201**

Grafik Tasarım Alanında Dijital Gelişmelerin Yansımaları

Article Type: Research

Makale Türü: Araştırma

Firdevs GÜNEŞ

Digital Games and Their Effects **202 - 228**

Dijital Oyunlar ve Etkileri

Kübra BERBER, Özlem ALBAYRAK

Distance Education Through Students' Eyes: An Example of Mental Health and Psychiatric Nursing Course **229 - 252**

Öğrencilerin Gözünden Uzaktan Eğitim: Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Örneği

Menekşe ESKİCİ, Bircan ÖZKIR

Lifelong Learning as a Measurement Tool Subject **253 - 296**

Bir Ölçme Aracı Konusu Olarak Hayat Boyu Öğrenme

Hamiyet BULUT, Yasin SOYLU

The Impact of Teaching Integers by Lesson Study Model on Secondary School Students' Success and Attitude in Mathematics **297 - 347**

Tam Sayılar Konusunun Ders İmecesini Modeli İle Öğretiminin Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Başarısı ve Tutumuna Etkisi

The Journal of Limitless Education and Research
Volume 8, Issue 2, 229 - 252

DOI: 10.29250/sead.1273864

Received: 30.03.2023

Article Type: Research

Accepted: 06.07.2023

Distance Education Through Students' Eyes: An Example of Mental Health and Psychiatric Nursing Course

Lecturer. Assist. Kübra BERBER, Recep Tayyip Erdoğan University, kbberber@gmail.com, 0000-0002-6887-4623

Lecturer. Assist. Dr. Özlem ALBAYRAK, Recep Tayyip Erdoğan University, ozlemask82@hotmail.com, 0000-0002-9167-307X

Abstract: Nursing instruction aims to train nurses who can combine theoretical knowledge with practical skills, think critically, gain problem-solving skills, and use their knowledge and skills effectively at work. It was carried out to determine the opinions, experiences and skill acquisitions of the students about the mental health and psychiatric nursing course conducted with distance education during the pandemic process. The descriptive and cross-sectional study was conducted with students enrolled in the mental health and psychiatric nursing course and voluntarily participated in the study. Data were collected by online form at the end of the semester. Data analysis was done using descriptive statistics in a computer-assisted program. The findings reveal that the students stated that the theoretical course in distance education is "adequate" and the application is "very good". As a result of the course being conducted with different methods in order to gain practical skills in distance education, the majority of the students expressed the method of watching and interpreting movies as "excellent"; they stated that the course is carried out with distance education as "efficient". The students elucidated that the course and practice were carried out by distance education as sufficient and very good. In this context, it is thought that the use of methods such as case presentations and watching movies on the subject, in addition to the clinical field training of the students in the mental health and psychiatric nursing course, in the classroom training will increase the interest in the course, gain perspective, awareness formation and skill acquisition.

Keywords: Education method, distance education, nursing students, psychiatric nursing.

1. Introduction

Nursing is a health discipline that focuses on preserving and improving the health of individuals, families, and communities, providing care in times of illness, and adapting and evolving according to cultural, social, and technological changes (Aktürk, 2019; Terzioğlu et al., 2017). The aim of nursing instruction is to train nurses who can combine theoretical knowledge with practical skills, think critically, and acquire problem-solving abilities, and who can effectively utilize their knowledge and skills at work (Korkut Bayındır & Ünsal, 2015). In terms of the development of professional skills and the acquisition of professional values and norms, clinical practice training plays an important role alongside theoretical education in nursing instruction (Çam et al., 2020).

The developments and changes in the fields of education and practice have led to the division of the nursing profession into various sub-fields (Özbaş & Buzlu, 2011). Psychiatric and mental health nursing is a sub-discipline of nursing that primarily focuses on understanding the human behavioral process (Varcarolis & Halter, 2009). The mental health and psychiatric nursing course included in the curriculum of nursing undergraduate programs helps students develop their professional knowledge, skills, and competencies as well as gain biopsychosocial and cultural clinical skills (Dil & Aykanat, 2013).

Students who take the mental health and psychiatric nursing course are involved in general nursing practices as well as the care of individuals with psychiatric illnesses and their individual recovery processes. They also witness unique human experiences such as grief, suicide attempts, and loneliness. Psychiatric nurses providing care to such individuals with special needs utilize various techniques such as therapeutic communication, crisis management, multidisciplinary teamwork, treatment management, symptom assessment, and providing psychosocial support and care to individuals and their families on a regular basis (Çam et al., 2020; Terzioğlu et al., 2017). Therefore, students taking the mental health and psychiatric nursing course need to acquire therapeutic communication, crisis management, symptom assessment, psychosocial support, and care skills. In face-to-face education, the development of these skills is facilitated through interactions with patients in clinical settings, learning from team members and peers (Varcarolis & Halter, 2009; Aktürk, 2019; Özbaş & Buzlu, 2011).

The COVID-19 pandemic, which emerged in China in December 2019 and spread to our country, resulted in a sudden transition to distance education. In education, it posed many challenges for nursing programs, which traditionally involve experiential learning in a face-to-

face learning environment. Learning moved from physical classrooms to online platforms. Challenges arose for students with work and family responsibilities or limited electronic resources in e-learning (Heilferty et al., 2021; Ramos-Morcillo et al., 2020; Wallace et al., 2021). Within the framework of the changes and difficulties brought about by this situation, various methods were needed to impart skills in nursing instruction, especially in practical areas. Methods that could be used in online learning were identified and started to be used in line with educational objectives (Hayter & Jackson, 2020; Yamamoto & Altun, 2020). In online education, methods such as ensuring active student participation, maintaining group interactions, using case presentations where clinical cases can be evaluated, showing films and videos, assigning and interpreting books and scientific articles, are employed to support the acquisition of targeted skills (Asi Karakaş et al., 2016; Graber, 2019; Özdil & Özcan, 2018; Terzioğlu et al., 2017).

This study was designed to explore the impact of assignments given to the students to get their perspectives on the acquisition of skills in the psychiatric and mental health nursing course conducted through distance education during the pandemic as well as to determine their experiences and opinions. The aim was to support the acquisition of theoretical and practical skills through different methods in the course.

2. Method

2.1. Sample Size and Type of the Research

The research is a descriptive and cross-sectional quantitative study. It was conducted with a sample of 52 out of 75 undergraduate nursing students enrolled in the Psychiatric and Mental Health Nursing course conducted through distance education in the Recep Tayyip Erdoğan University School of Health Sciences during the Fall semester of the 2020-2021 academic year. Information about the study was gathered in an electronic data form, and voluntary consent was obtained from the participants. Unvolunteer students to participate or submit incomplete forms were excluded in the study. The data were collected through an online form created to obtain students' opinions on the assignments and practices given during the distance education process, aiming to evaluate the semester and enhance the effectiveness of the course. At the end of the semester, the form was administered by the instructors who conducted the course.

2.2. The Study Design

Psychiatric and Mental Health Nursing course, conducted during the fall semester, consisted of four-hour theoretical instruction and 12-hour practical application. The theoretical sessions involved lectures on the relevant topics, while the practical sessions included group case assignments, film screenings, book reading and analysis as well as reading and discussing articles on "Pandemic and Nursing". In the practical sessions, films related to the course topics were run, and the characters in the films were considered as sample cases for nursing diagnosis and evaluation. Similarly, case presentations were assigned to student groups for discussion and diagnosis. Group presentations were conducted in designated weeks to evaluate the cases. These presentations were carried out through online meetings, allowing students to assess nursing diagnoses and care based on the cases and facilitating peer interaction. Through an assignment that required students to read and analyze a book and an article in the field and provide summaries, their subject knowledge, literature review skills, and ability to access information were assessed. The assignments were prepared by the students within a specified time frame and uploaded to the assignment section of the online platform that enables the instructor to provide feedback. The course was conducted using these methods for a duration of 14 weeks during the distance learning period, and the students successfully completed their responsibilities in both the theoretical and practical components of the course.

2.3. Data Collection Tools and Data Analysis

The data was collected using an online survey form consisting of 17 questions designed by the researchers to gather introductory information, experiences, and opinions of the fourth-year students enrolled in the course. At the end of the semester, the form was shared with the students, along with explanations about its purpose, and those who wished to participate filled out the form. The data obtained from the research was analyzed using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 23.0 software, utilizing descriptive statistics such as frequency, percentage, and mean calculations.

3. Findings

The results of the study conducted to determine the impact of assignments given for theoretical and practical components of the mental health and psychiatric nursing course were conveyed via distance learning during the pandemic. They were based on students' skill

development, their experiences, and the challenges they encountered as given in the table below:

Table 1
Distribution of Sociodemographic and Course-related Characteristics (N=52)

Sociodemographic and Course-related Characteristics	Avg±SD (Min-Max)		n	%
Age	22.04±1.34 (21-27)			
Gender				
Female			38	73,1
Male			14	26,9
Area of Residence				
Black Sea Region			20	38,5
Southeastern Anatolia Region			8	15,4
Eastren Anatolia Region			7	13,5
Marmara			7	13,5
Central Anatolia			6	11,5
Mediterranean Region			3	5,8
Aegean Region			1	1,9
Lecture Device Used				
Telephone			23	44,2
Telephone+Computer			16	30,8
Computer			13	25,0
Device Used for Homeworks				
Computer			39	75,0
Telephone+Computer			8	15,4
Telephone			5	9,6

Table 1 presents the distribution of students' sociodemographic and course-related characteristics. The mean age of the students is 22.04±1.34. Female students account for 73.1%, while 38.5% of students reside in the Black Sea region. Regarding attendance, 44.2% of students used their phones to participate in the course, while 75% used computers for assignments.

Table 2
The distribution of students' evaluations regarding the course delivery in distance education (N=52)

	Weak		Mid		Sufficient		Very Good		Excellent	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Watching and commenting on movies	-	-	2	3.8	5	9.6	12	23.1	33	63.5
Book reading and analysis	1	1.9	-	-	5	9.6	17	32.7	29	55.8
Group case-study homework	1	1.9	-	-	8	15.4	18	34.6	25	48.1
Reading and analysis of articles about the pandemic	-	-	3	5.8	12	23.1	18	34.6	19	36.5
Processing of theoretical lessons	1	1.9	2	3.8	19	36.5	17	32.7	13	25.0
The implementation of the course	6	11.5	9	17.3	8	15.4	20	38.5	9	17.3

Table 2 presents the distribution of students' evaluations regarding the implementation of the course in distance education. It is observed that 36.5% of students expressed the

adequacy of theoretical lessons in distance education, while 38.5% rated the practical sessions as "very good". In the process conducted through various methods in distance education, 63.5% of students described the method of watching and interpreting films as "excellent".

Table 3. Comments on the Applied Methods in the Course (N=52)

Applied Method	n	%
Reading*		
Increasing Interest in the lesson	41	63.1
Increasing interest in reading	23	35.4
Boring	1	1.5
Group Case-Study Homework*		
Increasing group interaction	35	38.5
Increasing the learning	23	25.3
Gaining a different perspective	15	16.5
Inefficient	6	6.6
Watching movies*		
Lesson reinforcement	27	40.3
Making the lesson understandable	18	26.9
Making the lesson interesting	11	16.4
Inefficient	8	11.9
Gaining a different perspective	3	4.5
Reading articles*		
Informative, beneficial	39	60.0
Awareness	22	33.8
Inefficient	4	6.2
Opinions on the course in distance education *		
Efficient	28	33.3
Raises awareness	24	28.6
Popular	14	16.7
Interesting	11	13.1
Fun	7	8.3

* Multiple responses are available

Table 3 presents the students' comments on the methods applied in the course. It was found that 63.1% of the students stated that reading books increased their interest in the course, while 38.5% mentioned that group case assignments enhanced group interactions. Regarding film watching, 40.3% of the students found it reinforcing for the course, and in terms of reading articles, 60% of the students considered this practice informative and beneficial. Lastly, in terms of their overall opinions about the course in remote education, 33.3% of the students found it productive.

4. Discussion

Due to the pandemic that has affected the entire world, a transition to distance education has been made. Various methods are utilized to provide and enhance skills in practical fields such as nursing instruction. This study was conducted to determine the impact of methods such as group case assignments, film watching, book reading and analysis on skill acquisition as

well as to explore the experiences and opinions of students in the remote education of psychiatric and mental nursing, conducted during the pandemic.

The study revealed that the average age of the students was 22, with 73% being female. It was also observed that 44.2% of the students used their phones to participate in the course, while 75% used computers for the assigned tasks. Yet, different results can be encountered in the literature. In a study conducted by Terzioğlu et al. (2017), more than half of the participants were younger than the average age of this study, and in a study by Öz and Ayhan (2021), the average age of the group was found to be 21 (Seki Öz & Ayhan, 2021; Terzioğlu et al., 2017). In a study conducted in Spain, 75% of the participants were female, and the average age was 25 (Ramos-Morcillo et al., 2020). In another study, 84.5% of the participants were female, and 59% were between the ages of 18 and 29 (Graber, 2019). Age differences are thought to be due to variations in the average age of undergraduate education across countries. In the study by Öz and Ayhan (2021), 40.1% of the participants reported using their mobile phones to participate in the course. Young students consider their mobile phones as an indispensable part of their lives and see them as a vital communication tool (Ortega et al., 2011).

Nursing educators have been compelled to teach traditional didactic content synchronously and asynchronously using alternative platforms such as learning management systems and web conferencing in remote education (Wallace et al., 2021). Regarding the implementation of theoretical classes in psychiatric nursing conducted through remote education due to the pandemic, student opinions indicated that 36.5% considered it "adequate," while 38.5% regarded the practical aspects as "very good." Clinical practice experience is essential for nursing students and a crucial component of their professional role. During traditional face-to-face education, nursing students frequently interacted with each other, formed study groups, collaborated on projects, and shared notes (Wallace et al., 2021). Through clinical practice, they acquire new skills, integrate into the healthcare team, and develop their professional identity (Diaz et al., 2021). Studies have shown that nursing students are generally satisfied with their online learning experiences, including content and presentations (Button et al., 2014; Graber, 2019). A meta-analysis study demonstrated that e-learning interventions had a strong and positive impact on participants' knowledge and skills in half of the cases (Voutilainen et al., 2017). In another study, participants clearly preferred e-learning over face-to-face education (Ramos-Morcillo et al., 2020). In a study evaluating the use of a simulation scenario to enhance telehealth competencies among psychiatric-mental health nursing students

through remote education, 25 out of 36 students perceived its effectiveness as strong (Danesh et al., 2019). Although online education is preferred over face-to-face instruction in theoretical teaching, clinical practice remains indispensable for nursing students' education (Albayrak et al., 2022; Ramos-Morcillo et al., 2020). While online education can provide specific skills in theoretical topics and practical applications, it is believed that desired teaching outcomes cannot be achieved without direct patient contact. Graber (2019) conducted a study denoting no difference between traditional and online education groups, revealing that online education is an effective instructional method.

In order to continue educating future nurses on evolving concepts related to mental health, they need to have professional skills in responding to clients in crisis situations in all aspects of care (Graber, 2019). In line with this, the implementation of the course during the remote education process has been carried out using different methods, and 63.5% of the students considered the method of watching and analyzing films as "excellent" and deemed it "significant" in terms of reinforcing the course. Through remote education, theoretical knowledge is concretized through case examples and documentary/film analyses, which leads to increased awareness. There are studies in the literature that support these findings. Some studies suggest that watching films in nursing education is a powerful educational tool that enhances learning potential and experience (Blasco et al., 2015; Röhm et al., 2017). In a study by Terzioğlu et al. examining the relationship between the film presented and students' knowledge levels, participants expressed that they had a better understanding of the topics, increased awareness, and could apply psychiatric care. They also found that watching films contributed to their learning, provided a professional perspective in their field, and increased their motivation (Terzioğlu et al., 2017). In a study investigating the use of cinema in nurse education, all participants reported that their understanding of mental health topics had enriched, their attitudes and beliefs had developed, and their confidence in discussing mental health concerns had significantly increased (McCann & Huntley-Moore, 2016). In a study examining students' attitudes towards stigma related to individuals with mental illness, participants watched a film depicting schizophrenia, and no significant difference was found in terms of stigmatization (Corrigan & Penn, 2015). Creative and art-based approaches such as poetry, music, and cinema are used in nursing instruction and considered effective methods (Donnelly & Frawley, 2020; Röhm et al., 2017). This effect has also been observed for documentary films (Röhm et al., 2017).

Group case assignments were given in the practice, and nearly half of the groups elucidated that it was "excellent," emphasizing that it enhanced group interaction. In online education for psychiatric nursing, interactive activities and discussions are considered successful methods (Burden et al., 2015; Horton-Deutsch et al., 2012). However, the belief in the necessity of live interaction persists for the successful teaching and application of communication and interpersonal relationship skills, which are fundamental to psychiatric nursing (Burden et al., 2015). Educators are advised to provide active online learning strategies that allow students to collaborate such as using virtual platform breakout rooms, sharing video messages, offering virtual office hours, and regularly seeking feedback from students (Wallace et al., 2021).

Participants in the study expressed that the book reading assignment was "excellent" and increased their interest in the course. In line with global changes and developments, it is important to develop a habit of reading books for nursing students to adapt to this process (Akçakaya et al., 2012). The habit of reading books enables nursing students not only to enhance their intellectual development but also to improve their perception, critical thinking, problem understanding, interpretation, and problem-solving skills (Akçakaya et al., 2012). In a study by Mankan et al., it was found that nearly half of the nursing students read books (Mankan et al., 2014). Another study found that reading books with content specific to psychiatric courses helped students understand course topics and increased their interest in the course (Eskiyurt et al., 2016). Studies reveal that reading books can facilitate nursing students' comprehension and learning abilities. Reading books can enhance multiple cognitive skills and problem-solving abilities, thereby facilitating effective learning.

In the study, the majority of students stated that the article reading assignment on pandemic and nursing was "excellent," and more than half of them found it "instructive and beneficial." Articles serve useful purpose in managing the information load and enhancing clinical practices. Research articles are utilized to improve nurses' critical thinking skills and teach them how research findings can be transmitted into clinical practice (Berger et al., 2011). In a study, nurses expressed high satisfaction with reading articles and consistently emphasized the value of reading comments from other nurses and their intention to use this information in their professional practice (Berger et al., 2011). Positive outcomes were obtained in a study designed to facilitate nurses' incorporation of reading habits into their professional practices (Bilodeau et al., 2012). In a study conducted by Özdil and Özcan in 2018, where eight sessions of article reading hours were conducted with nursing students, it was determined that students

acquired critical thinking skills, evidence-based care practice, recognition of the profession, autonomy/self-confidence, awareness of current professional issues, ability to discuss societal issues scientifically, and other gains (Özdil & Özcan, 2018). Another study put forward that students, through participation in journal clubs, learn to read research articles, understand evidence-based nursing, and extensively relate new knowledge to previous knowledge. In the same study, nurses considered participation in journal clubs important for updating their professional knowledge base (Mattila et al., 2013).

5. Conclusion and Suggestions

Nursing instruction is a dynamic process that aims to let nurses who combine theoretical knowledge with practical skills, think critically, solve problems, and effectively utilize their knowledge and skills at work. In our study, we found that different methods such as presenting films and videos that provide the opportunity to witness the experiences of clinical cases, reading books and articles related to the field, and creating interactive group case presentations were employed in the education of psychiatric nursing so as to maintain engagement and contribute to students' learning during the challenging period they experience. However, it is evident that these methods cannot fully replace clinical practice. In the context of psychiatric nursing, besides the continuity of students' clinical practice education, the use of methods such as case presentations and watching films related to the subject in classroom-based education is believed to enhance students' interest in the course, broaden their perspectives, create awareness, and support skill development.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT

The authors declare that there is no conflict of interest in this study.

RESEARCH AND PUBLICATION ETHICS STATEMENT

The authors declare that research and publication ethics are followed in this study.

The necessary permission to conduct the study was obtained from Social and Human Sciences Ethics Committee of Recep Tayyip Erdoğan University of Applied Sciences (01.09.2021-2021/201)

AUTHOR LIABILITY STATEMENT

The authors declare that the "Method Design, Data Analysis and Software, Post Draft, Review and Editing" part of this work was done by Lecturer. Assist. Kübra BERBER, " Conceptual

Framework, Research, Data Analysis and Software, Post Draft, Review and Editing" part of this work was done by Lecturer. Assist. Dr. Özlem ALBAYRAK.

Öğrencilerin Gözünden Uzaktan Eğitim: Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Örneği

Öğr. Gör. Kübra BERBER, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, kbberber@gmail.com, 0000-0002-6887-4623

Öğr. Gör. Dr. Özlem ALBAYRAK, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, ozlemask82@hotmail.com, 0000-0002-9167-307X

Özet: Hemşirelik eğitimi; teorik bilgi ile uygulama becerisini birleştirebilen, eleştirel düşünebilen, problem çözme becerisi kazanmış, bilgi ve becerilerini çalışma alanında etkin kullanabilecek hemşireler yetiştirmeye yöneliktir. Bu çalışma; pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersine yönelik öğrencilerin görüşleri, deneyimleri ve beceri kazanımlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki çalışma, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersine kayıtlı ve çalışmaya gönüllü olarak katılan öğrenciler ile yürütülmüştür. Veriler, dönem sonunda çevrimiçi form ile toplanmıştır. Verilerin analizi, bilgisayar destekli bir programda tanımlayıcı istatistikler kullanılarak yapılmıştır. Çalışma sonucunda öğrenciler, uzaktan eğitimde teorik dersin işlenişini "yeterli", uygulamanın ise "çok iyi" olduğunu ifade etmiştir. Dersin, uzaktan eğitimde uygulama becerilerinin kazandırılması için farklı yöntemler ile yürütülmesi sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğu film izleme ve yorumlama yöntemini "mükemmel" olarak ifade etmiş; dersin uzaktan eğitim ile yürütülmesini ise "verimli" olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerin ders ve uygulamanın uzaktan eğitim ile yürütülmesini yeterli ve çok iyi olarak değerlendirmiştir. Bu bağlamda, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinde öğrencilerin klinik saha eğitimlerinin yanında özellikle vaka sunumları ve konuyla ilgili film izleme gibi yöntemlerin sınıf ortamındaki eğitimlerde de kullanılması, derse yönelik ilginin artmasını, bakış açısı kazanımını, farkındalık oluşumunu ve beceri kazanımını destekleyeceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim yöntemi, Hemşirelik öğrencileri, Psikiyatri hemşireliği, Uzaktan eğitim.

1. Giriş

Hemşirelik; birey, aile, toplumun sağlığını koruma ve geliştirme, hastalık halinde iyileştirmeye yönelik bakım verip; bakım verirken kültürel, sosyal ve teknolojik değişimlere göre değişip gelişen bir sağlık disiplini (Aktürk, 2019; Terzioğlu ve diğerleri, 2017). Hemşirelik eğitiminin amacı; teorik bilgi ile uygulama becerisini birleştirebilen, eleştirel düşünebilen, problem çözme becerisi kazanmış, bilgi ve becerilerini çalışma alanında etkin kullanabilecek hemşireler yetiştirmektir (Korkut Bayındır & Ünsal, 2015). Mesleki becerinin gelişimi, mesleki değer ve normların kazanılması açısından hemşirelik eğitiminde teorik eğitimin yanı sıra klinik uygulama eğitimleri de önemli bir yer tutmaktadır (Çam ve diğerleri, 2020).

Eğitim ve uygulama alanlarında yaşanan gelişmeler ve değişimler hemşirelik mesleğinin de çeşitli alt alanlara ayrılmasına yol açmıştır (Özbaş & Buzlu, 2011). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği esasında insan davranış sürecini anlamaya çalışan hemşireliğin bir alt alan disiplini (Varcarolis & Halter, 2009). Hemşirelik lisans eğitimi alan öğrencilerin ders programlarında yer alan ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersi öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve donanımlarını geliştirmelerini sağlarken aynı zamanda biyo-psiko-sosyal ve kültürel klinik becerilerinin kazanılmasında da yardımcı olmaktadır (Dil & Aykanat, 2013).

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi alan öğrenciler; genel hemşirelik uygulamalarının yanı sıra psikiyatrik hastalığı olan bireyler ve onların bireysel iyileşmeleriyle ilgilenmektedir. Aynı zamanda yas, intihar girişimi, yalnızlık gibi insana özgü deneyimlere de şahitlik etmektedir. Böylesine özel ve destek ihtiyacı olan bireylere psikiyatrik bakım veren hemşireler; terapötik iletişim, kriz yönetimi, multidisipliner çalışma anlayışı, tedavi yönetimi, semptom değerlendirme, birey ve ailesine psikososyal destek ve bakım sağlama gibi çeşitli teknikleri sıklıkla bakım verirken kullanmaktadır (Çam ve diğerleri, 2020; Terzioğlu ve diğerleri, 2017). Bu yüzden, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersini alan öğrencilerin terapötik iletişim, kriz yönetimi, semptom değerlendirme, psikososyal destek ve bakım becerilerini kazanması gerekmektedir. Yüz yüze öğretimde bu becerilerin geliştirilmesi klinik alanlarda hasta bireylerle temas, ekip üyeleriyle ve akran eşliğinde öğrenmelerle sağlanmaktadır (Varcarolis & Halter, 2009; Aktürk, 2019; Özbaş & Buzlu, 2011).

2019 yılı aralık ayında Çin’de ortaya çıkan ve ülkemizde de yayılan COVID-19 pandemisi uzaktan eğitime ani bir geçişle sonuçlandı. Eğitimde, özellikle uygulamalı deneysel öğrenmeyi içeren, yüz yüze bir öğrenme ortamında geleneksel olarak yürütülen hemşirelik programları için birçok zorluk yarattı. Öğrenme, fiziksel sınıftan çevrimiçi sınıfa taşındı. E-öğrenme ile iş ve aile

sorumlulukları olan veya sınırlı elektronik kaynakları olan öğrenciler için zorluklar ortaya çıktı (Heilferty ve diğerleri, 2021; Ramos-Morcillo ve diğerleri, 2020; Wallace ve diğerleri, 2021). Yaşanılan değişim ve getirdiği zorluklar çerçevesinde sürdürülen hemşirelik eğitimleri özellikle uygulama alanlarında beceri kazandırılması için çeşitli yöntemlere ihtiyaç duyuldu. Çevrimiçi öğrenmede kullanılacak yöntemler belirlenerek eğitim amaçları doğrultusunda kullanılmaya başlandı (Hayter & Jackson, 2020; Yamamoto & Altun, 2020). Çevrimiçi verilen eğitimlerde, öğrencilerin aktif katılımlarının sağlandığı, grup etkileşimlerinin devam ettirildiği ve klinik vakaların değerlendirebileceği olgu sunumlarının kullanılması, film ve videoların izletilmesi, kitap ve bilimsel makalelerin okutulup yorumlanması; gibi yöntemler ile hedeflenen becerilerin kazandırılması desteklemektedir (Asi Karakaş ve diğerleri, 2016; Graber, 2019; Özdil & Özcan, 2018; Terzioğlu ve diğerleri, 2017).

Bu çalışma, pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin teorik ve uygulamaya ait becerilerinin kazandırılması için farklı yöntemler ile desteklenmesinin, öğrencilerin gözünden verilen ödevlerin beceri kazanımlarına etkisi, yaşadıkları deneyimleri ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Türü ve Örneklemi

Bu çalışma tanımlayıcı ve kesitsel bir nicel çalışmadır. Çalışma, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu 2020-2021 akademik yılı Güz dönemi uzaktan eğitim ile yürütülen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersine kayıtlı 75 öğrenciden 52'si ile yürütülmüştür. Elektronik ortamda oluşturulan veri formunda çalışmaya ait bilgilendirmeler yapıp katılımcıların gönüllü onamları alınmıştır. Çalışmaya katılmayı istemeyen ve eksik form teslim eden öğrenciler dahil edilmemiştir. Veriler, uzaktan eğitim sürecinde dönemin değerlendirilmesini ve ders etkililiğini arttırma amaçlı verilen ödev ve uygulamalara yönelik öğrencilerin görüşlerini bildirmeleri için oluşturulan çevrimiçi form ile dönem sonunda dersi yürüten akademisyenler tarafından toplanmıştır.

2.2. Çalışmanın Planı

Güz dönemi 4 saat teorik, 12 saat uygulama olarak yürütülen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini; teorik saatlerinde konu anlatımları yapılmış olup, uygulama saatlerinde; grup vaka ödevleri, film izleme, kitap okuma ve analizi ile "Pandemi ve Hemşirelik" konulu makale okuma çalışmaları yapılmıştır. Uygulamada ders konuları ile ilgili filmler izletildi, filmlerdeki

karakterler; örnek vaka kabul edilerek hemşirelik tanılmasında ve değerlendirmesinde kullanılmıştır. Benzer şekilde olgu sunumları belirlenip, oluşturulan öğrenci gruplarına tartışma ve tanılama yapmaları için ödev olarak verilmiştir. Belirlenen haftalarda, olguların değerlendirmesi için grup sunumları yapılmıştır. Sunumlar, öğrencilerin olgular üzerinden hemşirelik tanılması ve bakımı hakkında değerlendirmeleri ile akran etkileşiminin gerçekleştirildiği çevrimiçi toplantılar şeklinde sürdürülmüştür. Alan içerikli bir kitap ve makale okuyup analiz ederek özet çıkarmalarının istendiği ödev sayesinde öğrencilerin alan bilgisi, literatür araştırma ve bilgiye ulaşma becerisi değerlendirilmiştir. Verilen ödevler belirli bir sürede öğrenciler tarafından hazırlanmış ve çevrim içi sınıfın ödev kısmına zamanında yüklenerek öğretim elemanının geri bildirimde bulunması sağlanmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde ders bu yöntemler ile 14 hafta yürütülmüş olup öğrenciler sorumlu oldukları teorik ve uygulamalarını tamamlamışlardır.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Veri Analizi

Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan öğrencilere ait tanıtıcı bilgiler, deneyim ve görüşlerine yönelik 17 sorudan oluşan çevrimiçi anket formu ile dönem sonunda derse kayıtlı dördüncü sınıf öğrencileri ile paylaşılarak forma dair yapılan açıklamalar sonrasında katılmak isteyen öğrencilerin formu doldurmasıyla toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizleri Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 23.0 programı ile tanımlayıcı istatistikler frekans, yüzde, ortalama kullanılarak yapılmıştır.

3. Bulgular

Pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin teorik ve uygulaması için verilen ödevlerin öğrencilerin beceri kazanımlarına etkisini, deneyimleri ve yaşadıkları sorunların belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmanın sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 1
Sosyodemografik ve Derse Yönelik Özelliklerin Dağılımı (N=52)

Sosyodemografik ve derse yönelik özellikler	Ort±SD (Min-Max)	n	%
Yaş	22.04±1.34 (21-27)		
Cinsiyet			
Kadın		38	73,1
Erkek		14	26,9
İkamet edilen bölge			
Karadeniz		20	38,5
Güneydoğu Anadolu		8	15,4
Doğu Anadolu		7	13,5

Marmara	7	13,5
İç Anadolu	6	11,5
Akdeniz	3	5,8
Ege	1	1,9
Kullanılan ders cihazı		
Telefon	23	44,2
Telefon+Bilgisayar	16	30,8
Bilgisayar	13	25,0
Ödev için kullanılan cihaz		
Bilgisayar	39	75,0
Telefon+Bilgisayar	8	15,4
Telefon	5	9,6

Tablo 1’de öğrencilerin sosyodemografik ve derse yönelik özelliklerin dağılımı verilmiştir. Öğrencilerin yaş ortalaması 22,04±1,34’dir. Öğrencilerin %73,1’i kadın, %38,5’i Karadeniz bölgesinde ikamet etmektedir. Öğrencilerin %44,2’si derse katılmak için telefon kullanırken, %75’i ödev için bilgisayar kullanmıştır.

Tablo 2

Öğrencilerin Uzaktan Eğitimde Ders İşleyişine Yönelik Değerlendirmelerinin Dağılımı (N=52)

	Zayıf		Orta		Yeterli		Çok İyi		Mükemmel	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Film izleme ve yorumlama	-	-	2	3,8	5	9,6	12	23,1	33	63,5
Kitap okuma ve analizi	1	1,9	-	-	5	9,6	17	32,7	29	55,8
Grup vaka ödevi	1	1,9	-	-	8	15,4	18	34,6	25	48,1
Pandemi ile ilgili makale okuma ve analizi	-	-	3	5,8	12	23,1	18	34,6	19	36,5
Teorik derslerin işlenmesi	1	1,9	2	3,8	19	36,5	17	32,7	13	25,0
Ders uygulamasının işlenmesi	6	11,5	9	17,3	8	15,4	20	38,5	9	17,3

Tablo 2’de öğrencilerin uzaktan eğitimde ders işleyişine yönelik değerlendirmelerinin dağılımı yer almaktadır. Öğrenciler uzaktan eğitimde teorik derslerin işleyişini %36,5’inin “yeterli”, uygulamada ise %38,5’inin “çok iyi” olarak ifade ettiği görülmüştür. Uzaktan eğitimde uygulamada farklı yöntemler ile yürütülen süreçte, öğrencilerin %63,5’i film izleme ve yorumlama yöntemini “mükemmel” olarak ifade etmişlerdir.

Tablo 3. Derste Uygulanan Yöntemlere İlişkin Yorumlar (N=52)

Uygulanan Yöntem	n	%
Kitap Okuma*		
Derse olan ilginin artması	41	63,1
Kitap okumaya ilginin artması	23	35,4
Sıkıcı	1	1,5
Grup Vaka Ödevi*		
Grup etkileşimini artırıcı	35	38,5
Öğrenmeyi artırıcı	23	25,3
Farklı bakış açısı kazanımı	15	16,5
Verimsiz	6	6,6
Film İzleme*		
Dersi pekiştirici	27	40,3
Dersi anlaşılır kılma	18	26,9

Dersi ilgi çekici kılma	11	16,4
Verimsiz	8	11,9
Bakış açısı kazandırma	3	4,5
Makale okuma*		
Öğretici, faydalı	39	60,0
Farkındalık	22	33,8
Verimsiz	4	6,2
Uzaktan eğitimde ders yönelik görüşler*		
Verimli	28	33,3
Farkındalık oluşturan	24	28,6
Sevilen	14	16,7
İlgi çekici	11	13,1
Eğlenceli	7	8,3

*Çoklu yanıt

Tablo 3'te öğrencilerin derste uygulanan yöntemlere ilişkin yorumları verilmiştir. Öğrencilerin %63,1'i kitap okumanın derse olan ilgiyi artırdığını, %38,5'inin grup-vaka ödevlerinin grup etkileşimini artırdığını belirtmişlerdir. Film izlemede öğrencilerin %40,3'ünün film izleminin dersi pekiştirici hale getirdiğini, makale okumada öğrencilerin %60'ının bu uygulamayı öğretici ve faydalı bulduğu tespit edilmiştir. Son olarak uzaktan eğitimde dersle ilgili görüşlerinde ise öğrencilerin %33,3'ünün dersi verimli bulduğu saptanmıştır.

4. Tartışma

Tüm dünyada etkili olan pandemi nedeniyle uzaktan eğitime geçilmiştir. Hemşirelik eğitimi gibi uygulamalı bölümlerde beceri kazandırma ve geliştirmek için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu çalışma, pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin teorik ve uygulamasına yönelik grup vaka ödevleri, film izleme, kitap okuma ve analizi gibi yöntemlerin kullanılmasının öğrencilerin beceri kazanımlarına etkisi, deneyimleri ve görüşlerin belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Çalışma sonucunda öğrencilerin yaş ortalaması 22, %73'ünün kadın olduğu, %44,2'sinin derse katılmak için telefon ve %75'inin verilen ödevler için bilgisayar kullandığı bulunmuştur. Literatürde farklı sonuçlar vardır. Terzioğlu ve arkadaşlarının 2017'de yaptığı çalışmada yarısından fazlasının ve Öz ve Ayhan'ın 2021'de yaptığı çalışmada ise grubun yaş ortalamasını 21 olarak bulmuşlardır (Seki Öz & Ayhan, 2021; Terzioğlu ve diğerleri, 2017). İspanya'da yapılan bir çalışmada ise katılımcıların %75'i kadın ve yaş ortalaması 25 olarak bulunmuştur (Ramos-Morcillo ve diğerleri, 2020). Başka bir çalışmada %84,5'i kadın, katılımcıların %59'nun ise 18 ile 29 yaş arasında olduğu bulunmuştur (Graber, 2019). Yaş farklılıkları ülkelerin lisans eğitim yaş ortalamasından kaynaklandığı düşünülmüştür. Öz ve Ayhan'ın 2021'de yaptığı çalışmada %40,1'i cep telefonu ile derse katıldıklarını bulmuştur (Seki Öz & Ayhan, 2021). Genç öğrenciler, cep

telefonlarını hayatlarının ayrılmaz bir parçası olarak kullanmakta ve onları çok önemli bir iletişim aracı olarak görmektedirler (Ortega ve diğerleri, 2011).

Hemşirelik eğiticileri uzaktan eğitimde, öğrenme yönetim sistemleri ve web konferansı gibi alternatif platformları kullanarak geleneksel didaktik içeriği eşzamanlı ve eşzamansız olarak öğretmek durumunda kaldı (Wallace ve diğerleri, 2021). Pandemi dolayısıyla uzaktan eğitim ile yürütülen ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği teorik ders işleyişine yönelik öğrenci görüşleri %36,5'i "yeterli", uygulamaya yönelik görüşlerini ise %38,5'i "çok iyi" olarak ifade etmişlerdir. Hemşirelik öğrencileri için klinik pratik deneyimi gerekli ve mesleki rol için önemli bir bileşendir. Geleneksel yüz yüze eğitim sırasında, hemşirelik öğrencileri sıklıkla birbirlerini düzenli olarak görür, çalışma grupları oluşturur, projeler üzerinde birlikte çalışır ve notları paylaşırlardı (Wallace ve diğerleri, 2021). Klinik uygulamada yeni beceriler öğrenirken, sağlık ekibine entegre olmakta ve profesyonel meslek kimliği kazanmaktadır (Diaz ve diğerleri, 2021). Yapılan çalışmalar ile online eğitim ile yürütülen derslerde hemşirelik öğrencileri çoğunlukla bu deneyimlerinden, içerik ve sunumlardan memnun olduğu bulunmuştur (Button ve diğerleri, 2014; Graber, 2019). Yapılan meta-analiz çalışmasında vakaların yarısında e-öğrenme müdahalesini katılımcıların bilgi ve becerileri üzerindeki etkisinin çok güçlü ve olumlu olduğunu gösterilmiştir (Voutilainen et al., 2017). Bir başka çalışmada katılımcılar açık bir şekilde e-öğrenme eğitimini yüz yüze eğitime tercih etmişlerdir (Ramos-Morcillo ve diğerleri, 2020). Psikiyatri-ruh sağlığı hemşireliği öğrencileri ile uzaktan yürütülen tele-sağlık yeterliliklerini geliştirmeleri için bir simülasyon senaryosunun kullanımının değerlendirildiği çalışmada 36 öğrenciden 25'i etkisini güçlü olarak bulmuştur (Danesh ve diğerleri, 2019). Online eğitim, teorik öğretimde yüz yüze öğretime göre tercih edilse de hemşirelik öğrencilerinin eğitimi için klinik uygulamalar vazgeçilmezdir (Albayrak ve diğerleri, 2022; Ramos-Morcillo ve diğerleri, 2020). Online eğitim ile teorik konular ve uygulamalarda belirli beceriler kazandırılabilirse de, hasta ile temas olmadan istenilen öğretim sağlanamayacağı düşünülmektedir. Graber'in 2019 da yaptığı bir çalışmada örgün ve çevrimiçi eğitim grupları arasında bir fark olmadığı ve bu doğrultuda çevrimiçi eğitimin etkili bir öğretim yöntemi olduğunu ifade etmiştir (Graber, 2019).

Geleceğin hemşirelerini ruh sağlığı ile ilgili değişen kavramlar konusunda eğitmeye devam etmek için bakımın tüm yönlerinde, kriz durumundaki danışanlara yanıt vermede profesyonel becerilere sahip olmaları gerekmektedir (Graber, 2019). Bu doğrultuda uzaktan eğitim sürecinde dersin uygulaması farklı yöntemler ile yapılmış olup, öğrencilerin %63,5'i film izleme ve yorumlama yöntemini "mükemmel" olarak ve bu durumun dersi pekiştirme açısından

“önemli” olduğunu belirtmişlerdir. Derslerde teorik bilgilerin vaka örnekleri ve belgesel/film analizleri ile somutlaştırıldığı uzaktan eğitim yoluyla eğitim almanın farkındalık sağladığı söylenebilir. Literatürde bu sonuçları destekler nitelikte çalışmalar vardır. Bazı çalışmalar, hemşirelik eğitiminde film izlemenin öğrenme potansiyelini ve deneyimini artıran güçlü bir eğitim aracı olduğunu belirtmektedir (Blasco ve diğerleri, 2015; Röhm ve diğerleri, 2017). Terzioğlu ve arkadaşlarının izletilen film ile öğrencilerin bilgi düzeyleri arasında değişkenlerin incelendiği çalışmada, katılımcılar konuları daha iyi anladıklarını, farkındalıklarının arttığını ve psikiyatrik bakımı uygulamalarına yansıtabileceklerini ifade etmiştir. Aynı zamanda film izlemenin öğrenmelerine katkıda bulunduğu, mesleklerine profesyonel bakış sağladığı ve motivasyonlarını arttırdığı belirlenmişlerdir (Terzioğlu ve diğerleri, 2017). Hemşire eğitiminde sinemanın kullanımına ilişkin yapılan araştırmada tüm katılımcıların, ruh sağlığı konularıyla ilgili anlayışlarının zenginleştiğini, tutum ve inançlarının geliştiğini ve ruh sağlığı endişeleri hakkında konuşma güvenlerinin önemli ölçüde arttığını bulmuşlardır (McCann & Huntley-Moore, 2016). Öğrencilerin ruhsal hastalığı olan bireylere yönelik damgalamayla ilgili tutumlarının incelendiği bir çalışmada, şizofreniyi anlatan bir filmi izletilmiş ve damgalama açısından önemli bir fark olmadığı bulunmuştur (Corrigan & Penn, 2015). Şiir, müzik ve sinema gibi öğretme ve öğrenmeye yönelik yaratıcı ve sanat temelli yaklaşımlar hemşirelik eğitiminde kullanıldığına ve iyi bir yöntem olduğu ifade edilmektedir (Donnelly & Frawley, 2020; Röhm ve diğerleri, 2017). Bu etki, film belgeselleri için de gösterilmektedir (Röhm ve diğerleri, 2017).

Uygulamada grup vaka ödevi verilmiş ve grubun yarıya yakını “mükemmel” olarak belirtirken çoğu grup etkileşimini artırıcı olduğunu dile getirmiştir. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği için çevrimiçi eğitimde etkileşimli etkinlikler ve tartışmalara yer verilmesi başarılı yöntemlerden biri olarak kabul edilmektedir (Burden ve diğerleri, 2015; Horton-Deutsch ve diğerleri, 2012). Fakat ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği alanına temel olan iletişim ve kişilerarası ilişki becerilerin öğretimi ve uygulamasının başarılı olması için canlı etkileşimin olması gerekliliğine olan inanç devam etmektedir (Burden ve diğerleri, 2015). Eğiticiler, öğrencilere sanal platformların ara odalarını kullanarak, video mesajlarını paylaşarak, sanal ofis saatleri sunarak ve öğrencilerden düzenli olarak geri bildirim isteyerek birbirleriyle işbirliği yapma fırsatı veren aktif çevrimiçi öğrenme stratejileri sunabilmeleri önerilmektedir (Wallace ve diğerleri, 2021).

Çalışmaya katılanlar kitap okuma ödevini “mükemmel” ve ödevin derse olan ilgilerini arttırdığını ifade etmiştir. Dünyadaki değişim ve gelişimlere paralel olarak üniversite düzeyinde

edütim alan hemşirelerin bu sürece ayak uydurabilmeleri için kitap okuma alışkanlıkları geliştirilmesi önemlidir (Akçakaya ve diğlerleri, 2012). Kitap okuma alışkanlığı, hemşirelik öğrencilerinin entelektüel gelişiminin yanı sıra; algılama, eleştirel düşünme, problemleri anlama, yorumlama ve çözme yeteneklerinin geliştirmelerine olanak sağlamaktadır (Akçakaya ve diğlerleri, 2012). Mankan ve arkadaşlarının çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinin yarıya yakınının kitap okuduğunu bulmuştur (Mankan ve diğlerleri, 2014). Yapılan başka bir çalışmada öğrencilerin psikiyatri dersine özgü içerikleri olan kitapları okumalarının ders konularını anlamalarına yardım ettiği ve derse olan ilgilerini arttırdığını bulunmuştur (Eskiyurt ve diğlerleri, 2016). Çalışmalar, kitap okumanın hemşirelik öğrencilerinin anlama ve öğrenme yeteneklerini kolaylaştırabileceğini ortaya koymaktadır. Kitap okuma, çoklu bilişsel beceriler ve problem çözme yeteneği geliştirebilir, böylece etkili öğrenmeyi gerçekleştirebilir.

Çalışmada verilen pandemi ve hemşirelik ile ilgili makale okuma ödevini öğrencilerin çoğu “mükemmel” ve yarısından fazlası ise “öğretici ve faydalı” olduğunu söylemiştir. Makaleler, bilgi yükünü ve klinik uygulamaları geliştirmede yararlı bir amaca hizmet eder. Araştırma makaleleri, hemşirelerin eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirmek ve araştırma bulgularının klinik uygulamaya nasıl dönüştürülebileceğini öğretmek için kullanılmaktadır (Berger ve diğlerleri, 2011). Yapılan çalışmada hemşireler, makale okudukları için yüksek memnuniyet duymuş ve sürekli olarak diğler hemşirelerin yorumlarını okumanın değerini bildirmiş ve bu bilgileri mesleki uygulamalarında kullanmayı planladıklarını ifade etmişlerdir (Berger ve diğlerleri, 2011). Hemşirelerin okuma alışkanlığını mesleki uygulamalarına dahil etmelerini kolaylaştırmak amacıyla tasarladıkları bir çalışmada olumlu sonuçlar alınmıştır (Bilodeau ve diğlerleri, 2012). Özdil ve Özcan’ın 2018’de yaptığı hemşirelik öğrencileri ile birlikte sekiz oturumda gerçekleştirilen makale okuma saati çalışmasında, öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi, kanıta dayalı bakım uygulaması, mesleği tanıma, otonomi/özgüven, mesleğe ait güncel sorunları takip etme, farkındalık sahibi olma, toplum sorunlarını bilimsel olarak konuşabilme gibi kazanımları olduğunu saptamıştır (Özdil & Özcan, 2018). Yapılan başka bir çalışmada öğrencilerin çoğu, dergi kulüplerine katılarak araştırma makalelerini okumayı, kanıta dayalı hemşireliğin ne olduğunu anlamayı ve yeni bilgileri önceki bilgilerle büyük ölçüde ilişkilendirmeyi öğrenmiştir. Aynı çalışmada hemşireler, mesleki bilgi tabanlarını güncellemek için dergi kulüplerine katılımı önemli bulmuşlardır (Mattila ve diğlerleri, 2013).

5. Sonuç ve Öneriler

Hemşirelik eğitimi; teorik bilgi ile uygulama becerisini birleştiren, eleştirel düşünen, problem çözme becerisi olan, bilgi ve becerilerini çalışma alanında etkin kullanan hemşireler yetiştirmek amacıyla teorik ve klinik uygulama eğitiminden oluşan dinamik bir süreçtir. Yaptığımız çalışmada; Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersi eğitiminde klinik vakaların yaşantısını görebilme şansı tanıyan film ve videoların, alan konuları ile ilgili kitap ve makale okumanın, grup vaka sunumları ile etkileşiminin devam ettirilmeye çalışıldığı farklı yöntemler yaşadığımız dönemde öğrenciler tarafından etkili ve eğitimlerine katkı sağladığı bulunmuştur. Fakat klinik uygulamanın yerini tutamayacağı aşikardır. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersi kapsamında, öğrencilerin klinik uygulama eğitimlerinin devamlılığı yanında özellikle vaka sunumları ve konuyla ilgili film izleme gibi yöntemlerin sınıf ortamındaki eğitimlerde de kullanılması, derse yönelik ilginin artmasını, bakış açısı kazanmalarını, farkındalık oluşturmasını ve beceri kazanımını destekleyeceği düşünülmektedir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında herhangi bir şekilde çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan eder.

Araştırma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'ndan (01.09.2021 tarih ve 2021/201 numaralı) etik kurul izni alınmıştır.

YAZAR SORUMLULUK BEYANI

Yazarlar bu çalışmanın “Yöntem Tasarımı, Veri Analizi ve Yazılım, Yazı Taslağı, İnceleme ve Düzenleme” kısmının Öğr. Gör. Kübra BERBER, “Kavramsal Çerçeve, Araştırma, Veri Analizi ve Yazılım, Yazı Taslağı, İnceleme ve Düzenleme” kısmının Öğr. Gör. Dr. Özlem ALBAYRAK tarafından yapıldığını beyan ederler.

REFERENCES/KAYNAKLAR

- Akçakaya, M., Demir, T., Gündoğan, S., Işık, A., Şenol, R., Türksoy, İ., Yeşilyaprak, N., Keçeci, A., Çelik, S., & Akkaş, Ö. A. (2012). Hemşirelik Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutumları: Bir Sağlık Yüksekokulu Örneği. *İ.Ü.F.N. Hem. Derg.*, 20(2), 120–128.
- Aktürk, H. (2019). Türkiye’de Hemşirelik ve Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Eğitimi. In *Sağlık Bilimleri Enstitüsü*.

- Albayrak, Ö., Berber, K., & Uludağ, E. (2022). Pandemi Sürecinde Hemşirelik Esasları Uygulama Derslerinin Uzaktan Eğitim ile Yürütülmesi Konusunda Akademisyenlerin Deneyimleri. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(1), 220–228.
- Asi Karakaş, S., Şahin Altun, Ö., Ekinci, M., Olçun, Z., & Taşkın, M. (2016). Hemşirelik Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Düzeyleri ve Kitap Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 19(2), 116–121.
- Berger, J., Hardin, H. K., & Topp, R. (2011). Implementing a virtual journal club in a clinical nursing setting. *Journal for Nurses in Staff Development*, 27(3), 116–120. <https://doi.org/10.1097/NND.0b013e318217b3bc>
- Bilodeau, I., Pepin, J., & St-Louis, L. (2012). Journal club in a critical care unit: an innovative design triggering learning through reading and dialogue. *Dynamics (Pembroke, Ont.)*, 23(1), 18–23.
- Blasco, P. G., Moreto, G., Blasco, M. G., Levites, M. R., & Janaudis, M. A. (2015). Education through Movies: Improving teaching skills and fostering reflection among students and teachers. *Journal for Learning through the Arts: A Research Journal on Arts Integration in Schools and Communities*, 11(1), 1–16. <https://doi.org/10.21977/d911122357>
- Burden, M. L., Carlton, K. H., Siktberg, L., & Pavlechko, G. (2015). Flipping the Classroom: Strategies for Psychiatric-Mental Health Course. *Nurse Educator*, 40(5), 233–236. <https://doi.org/10.1097/NNE.0000000000000162>
- Button, D., Harrington, A., & Belan, I. (2014). E-learning & information communication technology (ICT) in nursing education: A review of the literature. *Nurse Education Today*, 34(10), 1311–1323. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2013.05.002>
- Çam, M. O., Küliğ, D., Demirkol, H., Uğuryol, M., & Kaçmaz, E. D. (2020). Bir Grup İntörn Hemşirenin Psikiyatri Hemşireliği Uygulamasına Yönelik Görüş ve Önerileri: Odak Grup Çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* /, 13(73), 610–620.
- Corrigan, P. W., & Penn, D. L. (2015). Courses from social psychology on discrediting psychiatric stigma. *American Psychological Association*, 1, 2–7. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.54.9.765>
- Danesh, V., Rolin, D., Hudson, S. V., & White, S. (2019). Telehealth in mental health nursing education: Health care simulation with remote presence technology. *Journal of Psychosocial Nursing and Mental Health Services*, 57(7), 23–28. <https://doi.org/10.3928/02793695-20190306-01>
- Diaz, K., Staffileno, B. A., & Hamilton, R. (2021). Nursing student experiences in turmoil: A year of the pandemic and social strife during final clinical rotations. *Journal of Professional Nursing*, 37(5), 978–984. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2021.07.019>
- Dil, S., & Aykanat, B. (2013). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Durumlara Yaklaşma ve Kaçınma Motivasyon Düzeylerine etkisi. *Journal of Psychiatric Nursing*, 4(3), 125–130. <https://doi.org/10.5505/phd.2013.94914>

- Donnelly, P., & Frawley, T. (2020). Active learning in Mental Health Nursing - use of the Greek Chorus, dialogic knowing and dramatic methods in a university setting. *Nurse Education in Practice*, 45, 1–5. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2020.102798>
- Eskiyurt, R., Özkan, B., Deliduman, C., & Abbak, R. M. (2016). Hemşirelik Öğrencilerinin Üstbilişsel Okuduğunu Anlama Farkındalığının Araştırılması. *MAKÜ Sag. Bil. Enst. Derg*, 4(2), 50–60.
- Graber, J. (2019). Comparison of Mental Health Nursing Student Academic Achievement and Satisfaction: Classroom Versus Online Education in Teaching Therapeutic Crisis Management Techniques. *Issues in Mental Health Nursing*, 40(3), 247–251. <https://doi.org/10.1080/01612840.2018.1505985>
- Hayter, M., & Jackson, D. (2020). Pre-registration undergraduate nurses and the COVID-19 pandemic: Students or workers? In *Journal of Clinical Nursing* (Vol. 29, Issues 17–18, pp. 3115–3116). Blackwell Publishing Ltd. <https://doi.org/10.1111/jocn.15317>
- Heilferty, C. M. G., Phillips, L. J., & Mathios, R. (2021). Letters from the pandemic: Nursing student narratives of change, challenges and thriving at the outset of COVID-19. *Journal of Advanced Nursing*, 77(8), 3436–3445. <https://doi.org/10.1111/jan.14862>
- Horton-Deutsch, S., McNelis, A. M., & O’Haver Day, P. (2012). Balancing Technology With Face-to-Face Interaction: Navigating the Path to Psychiatric Nursing Education at a Distance. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*, 18(3), 193–196. <https://doi.org/10.1177/1078390311428225>
- Korkut Bayındır, S., & Ünsal, A. (2015). Kronik Hastalıkları Olan Bireylerde En Sık Ele Alınan Hemşirelik Tanıları Girişimleri. *Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1), 31–39.
- Mankan, T., Çalışkan, Z., Demirhan, C., Sönmez, A. K., Coşkun, K., & Köse, A. (2014). Hemşirelik öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığına ilişkin tutumları. *Bildiri Kitabı*.
- Mattila, L. R., Rekola, L., Koponen, L., & Eriksson, E. (2013). Journal club intervention in promoting evidence-based nursing: Perceptions of nursing students. *Nurse Education in Practice*, 13(5), 423–428. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2013.01.010>
- McCann, E., & Huntley-Moore, S. (2016). Madness in the movies: An evaluation of the use of cinema to explore mental health issues in nurse education. *Nurse Education in Practice*, 21, 37–43. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2016.09.009>
- Ortega, L. D. M., Plata, R. B., Jiménez Rodríguez, M. L., Hilera González, J. R., Martínez Herráiz, J. J., Gutiérrez De Mesa, J. A., Gutiérrez Martínez, J. M., & Otón Tortosa, S. (2011). Using M-learning on nursing courses to improve learning. *CIN - Computers Informatics Nursing*, 29(5), 311–317. <https://doi.org/10.1097/NCN.0b013e3181fcbddb>
- Özbaş, D., & Buzlu, S. (2011). Geçmişten günümüze psikiyatri hemşireliği. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 19(3), 187–193.

- Özgül, K., & Özcan, A. (2018). Türk Akademik Araştırmalar Dergisi Uluslararası Multidisipliner Kongresi. *Türk Akademik Araştırmalar Dergisi Uluslararası Multidisipliner Kongresi Bildiri K Kitabı*, 11–17.
- Ramos-Morcillo, A. J., Leal-costa, C., Moral-Garcia, J. E., & Ruzafa-Martinez, M. (2020). Experiences of nursing students during the abrupt change from face-to-face to e-learning education during the first month of confinement due to COVID19 in Spain. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(5519), 1–15.
- Röhm, A., Hastall, M. R., & Ritterfeld, U. (2017). How Movies Shape Students' Attitudes Toward Individuals with Schizophrenia: An Exploration of the Relationships between Entertainment Experience and Stigmatization. *Issues in Mental Health Nursing*, 38(3), 193–201. <https://doi.org/10.1080/01612840.2016.1257672>
- Seki Öz, H., & Ayhan, D. (2021). Is distance education obligatory or a new trend? The effect of psychiatric nursing e-course on stigma. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1–8. <https://doi.org/10.1111/ppc.12959>
- Terzioğlu, C., Eskiuyurt, R., & Özkan, B. (2017). Psikiyatri Hemşireliği Eğitiminde Sinema Filmi İzletilmesi Yöntemi İle Öğrencilerin Bakım Uygulamalarındaki Farkındalıklarının Araştırılması. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 4(3), 149–161. <https://doi.org/10.17681/hsp.304904>
- Varcarolis, E. M., & Halter, M. J. (2013). (2009). *Essentials of psychiatric mental health nursing. A Communication Approach to evidence-based care. 2nd ed. St. Louis: Elsevier Inc.*
- Voutilainen, A., Saaranen, T., & Sormunen, M. (2017). Conventional vs. e-learning in nursing education: A systematic review and meta-analysis. *Nurse Education Today*, 50, 97–103. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.12.020>
- Wallace, S., Schuler, M. S., Kaulback, M., Hunt, K., & Baker, M. (2021). Nursing student experiences of remote learning during the COVID-19 pandemic. *Nursing Forum*, 56(3), 612–618. <https://doi.org/10.1111/nuf.12568>
- Yamamoto, G. T., & Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25–34. <https://doi.org/10.26701/uad.711110>